

ELEKTRO MARIBOR

*Interni informacijski list
podjetja Elektro Maribor,
javnega podjetja za
distribucijo električne
energije d.d.*

2/04

Namenjeno:

infotok

Po prvem juliju bo marsikaj drugače

V letu 2003 smo kljub
načrtovani izgubi
poslovali z dobičkom!

Prenova organizacije,
sistematizacije
in plačnega sistema
sloni na zaupanju

Boris Nolde: »Na vasi nas
ljudje še vedno lepo sprejmejo,
v mestu je drugače.«

Vsebina

- 1. Jubilejne nagrade
- 2. Izzivi in priložnosti energetskega trga ali zatišje pred viharjem
- 3. V letu 2003 smo kljub načrtovani izgubi poslovali z dobičkom!
- 4. Prenova organizacije, sistematizacije in plačnega sistema sloni na zaupanju
- 5. Po prvem juliju bo marsikaj drugače
- 6. Začrtana pot se uresničuje
- 7. Vzpostavljamo sistema kontrolinga v našem podjetju
- 8. Razstava o mariborski ulični razsvetljavi na starih razglednicah
- 9. Energetsko učinkovito podjetje in projekt 2004
- 10. Stres kot dejavnik izgorevanja
- 11. Veseli smo bili obiska »z vrha«
- 12. Sindikat proti diskriminaciji zaposlenih žensk
- 13. Jože Kos, naš najstarejši upokojeni direktor
- 14. »Na vasi nas ljudje še vedno lepo sprejmejo, v mestu je drugače.«
- 15. Osem uspešnih let našega športnega društva
- 16. Uspešna zunanja presoja izvajanja sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2000
- 17. Elektro Maribor - mesto
- 18. Matjažu v slovo
- 19. Dvanajst ur Kališča
- 20. Bistriški tek

Prispevke za objavo pošljite na naslov:
infotok@elektro-maribor.si

**Za boljšo prepoznavnost
našega podjetja**

Fotografija:
Nebojša Tejić

Jubilejne nagrade

april, maj, junij

Delovna doba	Ime in priimek	OE	Mesec izpolnitve
30	Bogoslav Gojčič	Uprava	april
30	Jože Letnik	Maribor - Mesto	maj
30	Bogomir Pongračič	Elektro gradnje Ljutomer	maj
30	Milan Stefanovič	Murska Sobota	junij
20	Andreja Ulbin	Uprava	april
20	Andrej Kselman	Elektro Gradnje in Remont Maribor	april
10	Janez Tement	Uprava	april
10	Gerald Foršek	Gornja Radgona	maj
10	Borut Švajger	Maribor - Okolica	maj

Čestitamo!

Energija zame!

Izzivi in priložnosti energetskega trga ali zatišje pred viharjem

Proces vključevanja Slovenije v EU je postavil tudi naše podjetje pred nove izzive in priložnosti. Demonopolizacija trga z električno energijo, ki se je v nekaterih evropskih državah začela že v zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja, je ob njegovem prelomu zajela tudi naš trg. S sprejetjem energetskega zakona v letu 1999 so bili postavljeni temelji za delovanje trga z energijo, opredeljene energetske dejavnosti, postavljena osnovna načela zanesljive oskrbe in učinkovite rabe energije ter osnovne zahteve po ločevanju opravljanja posameznih energetskih dejavnosti. Od takrat pa do danes se je trg v Sloveniji postopno odprl pri proizvodnji električne energije in za vse odjemalce, ki so izpolnili pogoje za pridobitev statusa upravičenega odjemalca (priključna moč > 41 kW).

V našem podjetju smo se na tržne spremembe v letu 2001 odzvali s prilagoditvijo organiziranosti in uvedbo novih tržnih pristopov. Spremembe na trgu so bistveno vplivale na dotedanje procese in postopke pri nabavi in prodaji električne energije. Z ustanovitvijo sektorja za trženje, zaposlitvijo ustreznih strokovnjakov, izdelavo strategije tržnega nastopa in izgradnjo nove tržne infrastrukture smo se do danes na slovenskem trgu uveljavili kot konkurenčen ponudnik energije in z njo povezanih storitev. O tem nedvomno pričajo doseženi poslovni rezultati in širitev prodaje električne energije izven našega distribucijskega področja v širši slovenski prostor. Dose-

danji uspehi so povezani predvsem s sposobnostjo prilagajanja v spreminjajočem se tržnem okolju, sprotim pridobivanjem novih znanj in njihovo praktično uporabo, inovativnim pristopom k trženju in ciljnim delovanjem vseh udeležencev procesa trženja.

Posledica vstopa Slovenije v polnopravno članstvo EU bo popolno odprtje domačega trga z energijo, kar se bo v soglasju z novim energijskim zakonom zgodilo 1. julija 2004. Dosedanje število upravičenih odjemalcev Elektra Maribor d.d. se bo z dosedanjih 900 povečalo na kar 19.000. Tako bodo le še gospodinjstva tista, ki bodo do srede leta 2007 oskrbovana na reguliran način (tarifni sistem). Sočasno bo v tem letu potrebno izvesti tudi pravno ločitev systemskega operaterja distribucijskega omrežja (dosedanji upravljalec distribucijskega omrežja). Našteto predstavlja nove izzive in priložnosti, ki jih bo potrebno sprejeti v relativno kratkem času in obrniti v naš prid. Na te spremembe smo se v podjetju nemudoma odzvali in v okviru različnih projektov pripravljamo nove pristope za obvladovanje trga. S spremembo sedanjih procesov, prilagoditvijo organiziranosti prodaje in usmerjenim tržnim komuniciranjem (informiranje odjemalcev, nastop na sejmu Energetika v Celju, predstavitev na prireditvah za strokovno javnost in oglaševanjem) bomo v času do 1. julija 2004 postavili temelje za nadaljnji uspešen tržni nastop.

S širitvijo in razvojem trga se poleg trženja električne energije odpirajo še druge

Bojan Horvat, direktor sektorja za trženje

možnosti trženja. Ne smemo pozabiti, da se sočasno odpira tudi trg z drugimi energenti, kot sta plin in toplota, da se zaradi deficitarnosti domačih energetskih virov ponuja priložnost investiranja v distribuirano proizvodnjo električne energije na različne načine in da je trg različnih storitev, povezanih z energetsko oskrbo v našem prostoru, na relativno nizki stopnji razvosti. Vse to nam odpira nove razvojne možnosti, ki nam lahko dolgoročno zagotovijo pomembno tržno pozicijo in obstoj.

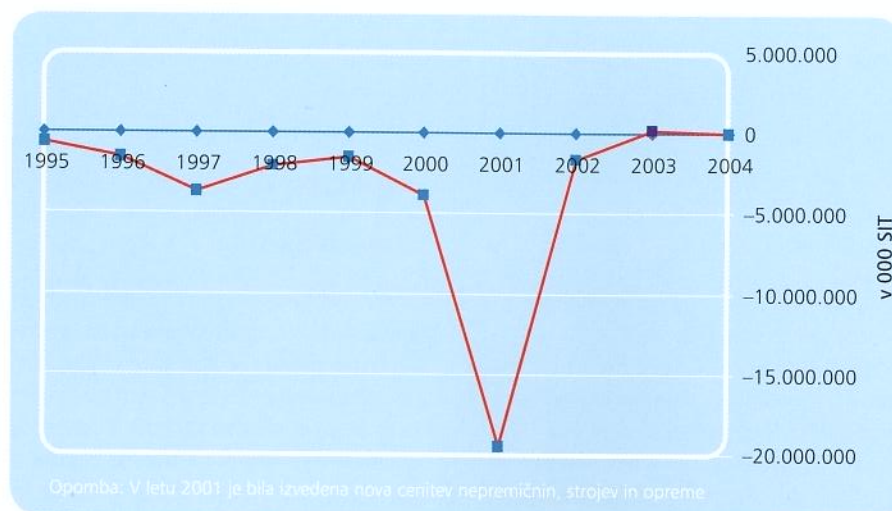
Priložnosti se ponujajo. Izkoristimo jih in na ta način skozi nenehen in uspešen razvoj podjetja zagotovimo vsem zaposlenim in kupcem naših produktov ter storitev trajne koristi.

V letu 2003 smo kljub načrtovani izgubi poslovali z dobičkom!

Leto 2003 sta zaznamovala dva dogodka. Prvič, predsedniku uprave Štefanu Lutarju je potekel mandat, 1. maja 2003 ga je zamenjala dvočlanska uprava, in sicer Stanislav Vojsk kot njen predsednik in Tomaž Orešič kot član. In drugič, družba Elektro Maribor d.d. je po večletnem poslovanju v rdečih številkah leto 2003 uspela skleniti s pozitivnim rezultatom, namreč z dobičkom v višini 193.841.000 tolarjev.

Največji vpliv na uspešen rezultat, ki je krepko presegel načrtovano izgubo v letu 2003 v višini 1.285.452.000 tolarjev, so imeli naslednji dejavniki:

- prodajne cene za kWh električne energije so se pri tarifnih odjemalcih 1. maja 2003 povečale za 3,9 odst.,
- odjemalcem električne energije smo prodali 1.947.462 MWh električne energije, kar je za 6 odst. več, kot smo načrtovali v letu 2003,
- obračunana omrežnina za prenos po distribucijskem omrežju je bila glede na leto 2002 večja za 22 odst., kar je posledica v letu 2003 uveljavljenih cen za uporabo omrežij s strani Agencije za energijo RS,
- stroške delovanja posameznih dejavnosti smo obvladovali v okviru načrtovanih.

Rezultati poslovanja v letih 1995–2003 ter načrtovani poslovni izid za leto 2004.

Družba Elektro Maribor d.d. je 5 odst. čistega dobička uporabila za oblikovanje zakonskih rezerv. Nadzorni svet pa je na 10. seji, dne 11. marca 2004, sprejel sklep, da se preostali bilančni dobiček v višini 184.149.000 tolarjev razporedi tako: 50 odst. v druge rezerve, medtem ko 50 odst. ostane nerazporejenih kot ostanek čistega dobička poslovnega leta.

V letu 2003 smo za investicije porabili 3.616.301.000 tolarjev ali 7,9 odst. več od načrtovanih 3.351.800.000 tolarjev. V primerjavi z investicijami v letu 2002 so bila investicijska vlaganja višja za 542.283.000 tolarjev oziroma za 17,6 odst. Od tega je bilo 84,3 odst. vlaganj realiziranih na distribucijskih napravah in

Dejavnost	Plan 2003	I – XII 2003	Indeks
1	2	3	4 = 3/2
Upravljanje	21.885	42.116	192
Distribucija	230.870	576.107	250
Dobava električne energije tarifnim odjemalcem	-2.170.122	-1.319.639	61
Trženje električne energije upravičenim odjemalcem	517.484	843.128	163
Storitve	114.431	52.129	46
Skupaj	-1.285.452	193.841	

Rezultati poslovanja po dejavnostih v letu 2003 ter primerjava s planom 2003 (v 000 SIT)

Lastnik	Delež v %
Republika Slovenija	79,499
Infond Holding	3,822
Atena PID	2,010
PID Zvon dva d.d.	1,355
KS4 Naložba d.d.	1,278
Kapitalska družba d.d.	1,213
Zlata Moneta II d.d.	1,168
VIPA Holding d.d.	1,008
Manjši delničarji skupaj (manj kot 1 odst. delež)	8,647
Skupaj	100,000

Lastniška struktura kapitala v letu 2003

omrežju, medtem ko smo za opremo porabili 13,1 odst. in za dokumentacijo 2,6 odst. sredstev.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2003 je bilo zaposlenih 895 delavcev, kar je glede na plan (898 zaposlenih) za 3 delavce manj, kot smo načrtovali. Število zaposlenih po posameznih dejavnostih je bilo naslednje:

• sektor upravljanja	50
• sektor distribucije	393
• sektor dobave	103
• sektor trženja	11
• sektor storitev	211
• strokovne službe	127
SKUPAJ:	895

Delnice in delničarji

Knjigovodska vrednost delnice je ob koncu leta 2003 znašala 1.543,66 tolarjev, kar

Dejavnost	Plan 2004
Upravljanje	109.823
Distribucija	466.489
Dobava električne energije tarifnim odjemalcem	-1.105.221
Trženje električne energije upravičenim odjemalcem	469.175
Storitve	80.235
Skupaj podjetje	20.501

Načrtovani rezultat poslovanja po dejavnostih v letu 2004 (v 000 SIT)

je nekoliko več kot ob koncu leta 2002, ko je bila vrednost delnice 1.537,61 to-

larjev. Število delničarjev se je zmanjšalo – leta 2002 jih je bilo 1.320, leta 2003 pa 1.301.

Gospodarski načrt 2004

Načrtovan je pozitiven rezultat poslovanja družbe v višini 20.501.000 tolarjev. Takšen načrt je predvsem posledica povečanja cen za tarifne postavke za gospodinske odjemalce za 4 odst. z veljavnostjo od 1. februarja 2004, po drugi strani pa smo načrtovane stroške posameznih dejavnosti omejili na optimalno višino, ki še dovoljuje nemoteno izvajanje osnovnih nalog dejavnosti v podjetju.

Nadzorni svet je na 10. seji, dne 11. marca 2004, dal soglasje h gospodarskemu načrtu za leto 2004.

Gospodarski načrt za leto 2004 pa še ni dokončen, saj med njegovim nastajanjem niso bili upoštevani nekateri dejavniki, ki bodo pomembno vplivali na končen poslovni rezultat družbe v tekočem letu. Pri tem mislimo predvsem na pričakovane organizacijske spremembe, uveljavljanje nove sistematizacije delovnih mest ter izplačila neizplačanih plač. Te probleme bomo reševali z rebalansom gospodarskega načrta.

Prenova organizacije, sistematizacije in plačnega sistema sloni na zaupanju

Prvega aprila smo se na povabilo uprave sestali v veliki sejni dvorani, kjer je bila okrogla miza oziroma predstavitev projekta prenove organizacije, sistematizacije in plačnega sistema. Zaradi pomembnosti projekta za vse zaposlene v Elektru Maribor d.d. sta se uprava in projektna skupina odločili povabiti na ta predstavitev sestanek kar najširše izbrano zastopstvo vseh zainteresiranih, to je direktorje vseh sektorjev, predstavnike sveta delavcev in izvršilni odbor sindikata. Na predstavitvi so bili navzoči še predsednik in član uprave družbe, člani projektne skupine in predstavnik zunanega svetovalca, podjetja PCON d.o.o. iz Ljubljane, namreč direktor Peter Ilgo in mag. Janez Zeni, ekspert za organizacijo in plačni sistem.

Predstavitev je povezoval Miroslav Prešern, vodja projektne skupine in projekta samega. Uvodne misli je prispeval predsednik uprave Stanislav Vojsk, ki je na kratko poudaril pomembnost projekta v luči sprememb elektroenergetske zakonodaje v Sloveniji in zastavljenih ciljev poslovanja; ti bodo zahtevali bolj organizirano, bolj prilagodljivo in večjo, na motivaciji slonečo podporo vseh zaposlenih. Vsem skupaj je zaželel uspešno delo pri projektu in njegovo dokončanje v okviru sprejetih terminov.

Predstavitev je potekala v dveh fazah. Najprej sem avtor tega prispevka v nekaj slikah predstavil svetovalno podjetje PCON d.o.o. Podčrtal sem znanje in izkušnje, ki ga ima ekipa PCON-a pri projektu, ter pomoč, ki smo jo pripravljeni nuditi tudi pri vpeljavi in udejanjanju sprejetih novosti oziroma sprememb in s tem povezanim izobraževanjem vodij ter nekaterih drugih skupin zaposlenih v Elektru Maribor d.d. V nadaljevanju sem govoril o ciljih, aktivnostih in izdelkih projekta. Predlagam, da najprej naštejemo produkte oziroma izdelke, ki so planirani rezultat dela projektne skupine in zunanjih svetovalcev:

- prenovljena organizacijska struktura podjetja;

- osnutek nove sistematizacije, opisov in razvrstitve delovnih mest v tarifne in plačne razrede;
- osnutek novega tarifnega dela podjetniške kolektivne pogodbe;
- osnutek novega sistema napredovanja na delovnem mestu in upravljanja delovne uspešnosti kot sestavnega dela tarifnega dela podjetniške KP;

- računalniška podpora vseh navedenega, to je program MARS, v katerem bodo shranjeni vsi tako pridobljeni podatki

o organizaciji, sistematizaciji in plačah zaposlenih.

Našteti izdelki neposredno podpirajo in omogočajo boljše doseganje naslednjih, skrbno načrtovanih in selektivno izbranih ciljev projekta:

1. **boljše poslovanje** oziroma doseganje načrtovanih rezultatov poslovanja ob nepreseganju dogovorjenih stroškov poslovanja;
2. večja preglednost in **fokus na tiste poslovne aktivnosti**, ki prinašajo rezultate = prodajo;
3. bolj opredeljena **odgovornost in nagrajevanje** zaposlenih;
4. jasna razmejitev med **osnovno plačo** in **gibljivim delom** zaposlenih;
5. vezava **polovice ali več** planiranega gibljivega dela na individualno delovno uspešnost;
6. nagrajevanje **nadstandardne** individualne delovne uspešnosti;
7. vzpodbuditi **osebnostno rast**, to je učenje in izpopolnjevanje tistih kompetenc zaposlenih, ki so ključne za uspešno opravljanje potrebnega dela;

» Piše: Veronika Fermevc-Ban » Fotografija: Mihaela Šnuderl

Ne zanemarimo osebnostnih vrednot zaposlenih!

Zavedamo se, da sistematizacija delovnih mest ureja kadrovske zadeve glede na organizacijo podjetja, vendar pri tem ne smemo zanemariti osebnostnih vrednot zaposlenih. Sistematizacija je podlaga za vrednotenje zahtevnosti dela in za način motiviranja zaposlenih. Zato želimo pri tem tvorno sodelovati. Prvo skupno posvetovanje sveta delavcev, sindikata, upra-

ve in izbranega zunanjega izvajalca smo opravili v začetku aprila. Menim, da smo se dogovorili o skupnih ciljih in se hkrati sporazumeli, da bomo sodelovali pri določanju meril za ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev in pri določanju kriterijev za napredovanja delavcev. To pa so področja, za katera zakon določa, da svet delavcev daje soglasja.

8. večja **povezanost** osebnih in skupinskih ciljev;

9. večje **zadovoljstvo** vseh zaposlenih na delovnih mestih.

V skladu z dogovorom z upravo družbe (pogodba o svetovanju) je projekt časovno razdeljen na enajst faz. Prva faza je potrditev nove organizacijske sheme družbe, čemur sledi še deset faz, vse do predstavitve izdelkov projekta upravi družbe. Čas, potreben za dokončanje projekta, je štiri mesece od dneva potrditve nove organiziranosti Elektra Maribor d.d.

Nato sem na kratko orisal še razmišljanje v zvezi z novo organizacijsko strukturo družbe in predal besedo ter podij **mag. Janezu Zeniju**. Mag. Zeni je prikazal model oziroma posamezne elemente modela sistematizacije in plačnega sistema, ki bo predstavljal okvir, v katerega bodo postavljeni tudi nova sistematizacija, opisi delovnih mest in njihova razvrstitev v tarifne ter plačne razrede Elektra Maribor d.d. (več o tem modelu boste lahko izvedeli, če boste prebrali članek mag. Zenija v Gospodarskem vestniku števil 10 in 11/2004). Dotaknil se je tudi računalniške podpore MARS in opisal njeno uporabnost ter povezavo z bazo oziroma osebnim računalnikom. Omenil je tudi nekaj primerov praktične rešitve določenih problemov, ki so se nabrali v njegovi dolgoletni praksi. Na koncu je podal še nekaj zanimivih podrobnosti v zvezi s sprejemanjem aktov podjetja in udeležbo socialnih partnerjev v tem procesu. Pri tem je posebej poudaril potrebo po dogovarjanju oziroma sodelovanju med vsemi zainteresiranimi v tem procesu, kar edino zagotavlja pravočasno in kvalitet-

no delo pri projektu, potrditev ustreznih aktov podjetja in podpis novih pogodb o zaposlitvi.

Vtise iz predmetne okrogle mize lahko strnemo v dve besedi: »Zelo pohvalno!«. Drugače povedano, tako uprava kot tudi vsi partnerji v procesu so pokazali veliko mero zrelosti in strpnosti, zato moramo upati, da bo tako tudi v vseh fazah projekta. Večkrat je bila poudarjena potreba po sodelovanju in timskem delu pri posameznih fazah projekta kot tudi spoštovanje zakonodaje in nenehna komunikacija na vseh nivojih in s pomočjo vseh kanalov,

ki so na voljo. Poudarjena je bila nuja po poslušanju nasprotnih mnenj in pozitivni drži do prispevkov posameznih sodelavcev-partnerjev.

Veronika Fermevc-Ban je v imenu sveta delavcev omenila zaupanje, ki je ključna beseda, okrog katere se bo sukala celoten

projekt. Vsak sodelujoči bo moral prispevati svoj delež, znanje in izkušnje, če naj bo projekt končan pravočasno in v skladu s predpisi, in če naj bo maksimalno upošteval tako stroko kot tudi mnenja uprave in socialnih partnerjev. V tem procesu oblikovanja rešitev bo potrebna velika mera sodelovanja in upoštevanja trenutnih možnosti. In prav pri tem delu, tehtanju in odločanju se bo kalilo zaupanje partnerjev. V razpravi se je večkrat oglasil tudi član uprave **Tomaž Orešič** in poskušal z argumenti podpreti svoj pogled na določene teme oziroma vprašanja. **Jurij Tretjak**,

predsednik sindikata, je podprl cilje projekta in ga označil kot korak k še boljšemu sodelovanju med partnerji.

Nenazadnje bi želel omeniti še misel, ki na predstavitvi ni bila izrečena, je pa ves čas visela v zraku, da namreč **imajo ogromno odgovornost za uspeh projekta seveda tudi vsi direktorji sektorjev in OE**. Prav oni bodo dajali ritem projektu, bodisi da gre za delo v posameznih fazah ali neprestanem komuniciranju z zaposlenimi v svoji enoti, bodisi da gre za vsakodnevno podporo dogovorjenim ciljem projekta. Marsikatero odločitev bo v njihovih rokah in pričakujemo, da se bodo – kot že mnogokrat – izkazali kot umni in dobri gospodarji, s pogledom, usmerjenim v prihodnost in v sozvočju z načrtovanimi in dogovorjenimi cilji poslovanja.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem tistim, ki so prispevali k zelo dobri pripravi in izvedbi okrogle mize, predvsem Miroslavu Prešernu. Vsem partnerjem pa želim uspešno in učinkovito delo pri dokončanju projekta! Kot smo skupaj ugotovili, je rezerv pri zaposlenih še nekaj in čas je, da jih poiščemo in vsak po svojih močeh prispevamo k boljšemu jutri na delovnem mestu v Elektru Maribor d.d.

*Avtor je direktor PCON d.o.o.

✎ Piše: **Jurij Tretjak** ✎ Fotografija: **Mihaela Šnuderl**

Priznanje, čeprav delo še ni končano

Na osnovi predstavitve prenovne sistematizacije in plačnega sistema Elektra Maribor je za sedaj mogoče avtorjem dati priznanje za izdelavo predlaganega. Vendar delo s tem še ni končano. Zavedam se pomembnosti in teže takšnega sistema. Pričakujem, da se bo socialni dialog nadaljeval in da bo sindikat aktivno vključen v dograjevanje in sodelovanje novega sistema. Pričakujem tudi, da bo sindikat – kot vselej – aktivno

bedel nad izvajanjem tako PKP kot ostalih elementov, ki vplivajo na socialni status zaposlenih. Od novega plačnega modela pričakujem stimulativno nagrajevanje posameznikov na njihovih delovnih mestih kot tudi upoštevanje vseh kriterijev za osebno napredovanje po izdelani metodologiji, ne pa na osnovi subjektivnih ocen, ki niso vedno najboljše rešitev.

↳ Besedilo: Boštjan Topolovec ↳ Fotografija: Arhiv Elektro Maribor

Po prvem juliju bo marsikaj drugače

Na distribucijskem območju Elektra Maribor je trenutno 19.100 merilnih mest ostalega odjema in javne razsvetljave. Po 1. juliju 2004 bodo ti odjemalci v skladu z direktivo Evropske unije o skupnem trgu z električno energijo in novele energetskega zakona lahko prosto izbirali dobavitelja. V Sloveniji usklajevanje zakonodaje s pravnim redom EU in sprejemanje ustreznih podzakonskih aktov zamuja. Posledica tega bo pomanjkanje časa za temeljito pripravo na zahtevane spremembe in usposabljanje kadrov.

Prvo priložnost za zamenjavo dobavitelja v skupini, o kateri govorimo in za katero se trg pri nas – kot rečeno – odpira s prvim julijem letos, je v EU izkoristilo do 1.5 odst. odjemalcev. V obdobju enega leta po odprtju trga je dobavitelja zamenjalo do 5 odst. odjemalcev. V tujini so težave, nastale ob odpiranju trga, odpravili v največ letu dni.

Uprava Elektra Maribor je ustanovila projektno skupino, ki naj uskladi procese dela ob odprtju trga z električno energijo. V njej sodelujejo zastopniki sektorjev DTO, SZT in UDO. Glavna naloga skupine je analizira-

nje problematike in priprava ukrepov, s katerimi bo Elektro Maribor izvedel odpiranje trga. Podrobneje gre za naslednje:

- poenostaviti postopek za odjemalca, ko se ta odloči za zamenjavo dobavitelja, in ga informacijsko podpreti;
- zmanjšati količino dela z dokumenti in aplikacijami na minimum ter skrajšati in avtomatizirati proces zamenjave dobavitelja;
- zagotoviti možnost izstavljanja skupnega računa za omrežnino in energijo za upravičen odjem ter zagotovljeno dobavo (predviden izvajalec: Informatika d.d.);
- zagotoviti akontacijsko zaračunavanje pri ločenih in skupnih računih za energijo in omrežnino (predviden izvajalec: Informatika d.d.);
- poskrbeti, da odpiranje navideznih merilnih mest za preprodajo energije med distribucijskimi trgovci ne bo več potrebno (predviden izvajalec: Informatika d.d.);
- priskrbeti podatke o številu zaposlenih in letnem prometu odjemalcev, ki bi lahko bili oskrbovani z električno energijo po zagotovljeni dobavi (predviden izvajalec: Informatika d.d.);
- predvideti preferenco odjemalcev za zamenjavo dobavitelja in določiti primerne

cene za zagotovljeno dobavo, oboje na osnovi analiz cen;

- odjemalcu omogočiti enostaven in brezplačen postopek zamenjave dobavitelja električne energije;
- skleniti primerne pogodbe o dostopu z dobavitelji, ki bi zaračunavali in odvajali omrežnino za odjemalce, ki bodo s 1. julijem 2004 zamenjali dobavitelja;
- odjemalce bo o možnosti izbire dobavitelja potrebno primerno obveščati.

Zgoraj omenjena zagotovljena dobava pomeni pravico do oskrbe z električno energijo za odjemalca, ki opravlja gospodarsko ali drugo dejavnost in ima manj kot 50 zaposlenih ter letni promet, manjši od 10 milijonov evrov (v tolaški protivrednosti), in ki nima sklenjene pogodbe o dobavi električne energije. Cena zagotovljene dobave mora biti primerljiva in transparentna.

V prihodnje se bo Elektro Maribor pred ustavitvijo dobave električne energije zaradi njenega neplačevanja soočil tudi z zahtevo po upoštevanju socialne ogroženosti. Proces bo potrebno prilagoditi zahtevam podzakonskih aktov, ki so v postopku sprejemanja. In še več kot to: ob odpiranju trga bo potrebno učinkovito reševati probleme, ki jih sedaj še ni mogoče predvideti.

» Besedilo: Jurij Tretjak » Fotografija: Mihaela Šnuderl

Začrtana pot se uresničuje

Spoštovane kolegice, kolegi!

Ko pišem ta članek za naše glasilo, me navdaja občutek delnega zadovoljstva, da vam lahko tudi po tej poti in na tak način sporočim, da je sindikat po šestih mesecih trdih pogajanj s pogajalsko skupino delodajalcev dosegel dokončen sporazum in uskladitev predlagane Podjetniške kolektivne pogodbe za Elektro Maribor d.d.

Svečani podpis pogodbe s strani SDE – Sindikata Elektro Maribor in upravo družbe Elektro Maribor d.d. je bil opravljen 23. aprila 2004 in PKP je stopila v veljavo že na dan podpisa. Na podlagi sklica 2. seje stavkovnega odbora, ki je bila dne 9. aprila 2004, in dogovora z upravo družbe je bil prav tako podpisan sporazum o izplačilu regresa za leto 2004, ki je v skladu s 128. členom PKP. Zakaj sem omenil »občutek delnega zadovoljstva«? Preprosto zato, ker v sindikatu nismo nikoli v celoti zadovoljni (kar je tudi prav) in ker želimo sproti opozarjati na probleme, ki se pojavljajo v praksi in ki bi lahko bili v škodo zaposlenih.

S podpisom pogodbe o financiranju pokojninskega načrta v letu 2001, s sedanjo PKP in njenimi s pogajanjem doseženimi vsebinskimi določili ter členi, s spremenjeno politiko dogovarjanja, s socialnim dialogom, ki temelji na konsenzu med sindikatom in upravo družbe, ter z aktivno udeležbo v sedanjih in predvidenih projektih skupinah v zvezi z reorganizacijo družbe postaja SDE – Sindikat Elektro Maribor partner pri uresničevanju začrtane strategije družbe Elektro Maribor d.d. in gre v smeri, ki obeta stabilen socialni položaj zaposlenih.

S predloženim modelom prenove plačnega sistema in nadgradnjo sistematizacije delovnih mest si bo sindikat s svojim vložkom prizadeval soustvariti takšne pogoje, ki bodo delovali stimulatивно, ki bodo prispevali k povišanju standarda zaposlenih in možnosti napredovanja na delovnih mestih. Taka napredovanja pa bodo odvisna predvsem in samo od nas samih. Pogoji, način in možnosti bodo podani in nenazadnje tudi definirani na tak način, da bo lahko vsakdo sam našel mesto, ki mu gre. Morda bo nekdo po-

misлил, da je to iluzija, vendar po našem mnenju ta iluzija postaja resničnost, ta resničnost pa se bo izkazala v bližnji prihodnosti, to je 1. januarja 2005, ko bo v celoti zaživela nova sistematizacija. Ta bo sestavni del PKP in našega življenja v družbi sploh.

nerazumljivo je, da mora lačen prepričati sitega.

Za konec morda še ena misel, ki mi jo je govoril oče, ko sem obiskoval osnovno šolo, pa mi je ocena dve bila kar v redu: » Zakaj se zgleduješ po tistih, ki so enaki

Predstavnika delodajalcev Stanislav Vojsk in Tomaž Orešič ter sindikata Erih Erjavec in Jurij Tretjak (od leve) med podpisovanjem kolektivne pogodbe

SDE na nivoju republike in njegovi organi, torej izvršni odbori sindikata v družbah, prav sedaj sodelujemo tudi v velikem projektu ustanavljanja holdinga slovenske distribucije. S svojim delom in pripadnostjo želimo in hočemo doseči takšno raven organiziranosti, kjer bo naše delo bolj cenjeno kot doslej, in na tak način dokazati, da je naša dejavnost eden vitalnih elementov, ki pomeni hrbtnico slovenskega gospodarstva doma in v EU.

Ne gre prezreti dejstva, da je vključevanje Republike Slovenije v evropske sfere prioriteta naše vlade in da je glavni moto vsega ustvarjanje dobička. Vendar sindikati vztrajamo in bomo vztrajali, da se ne bodo dogajali TAM, Comet Zreče in ostale nečloveške situacije, ko morajo delavci stavkati zato, da svojim nadrejenim dokazujejo, da s takšnimi plačami ne morejo dostojno preživeti meseca. Neverjetno in

tebi ali slabši, naj ti bodo vzor tisti, ki so od tebe boljši!« Tu je ključ vsega, doseči raven tistih, ki so boljši od nas.

Vzpostavljanje sistema kontrolinga v našem podjetju

V oktobru 2003 smo v našem podjetju pričeli s projektom uvajanja kontrolinga. Namen projekta je vzpostaviti kakovosten in celovit sistem kontrolinga kot podporne funkcije vodstvu podjetja pri sprejemanju ustreznih in pravočasnih poslovnih odločitev.

Glede na predvidene aktivnosti projekta je bila organizirana projektna skupina, ki jo sestavljajo sodelavci našega podjetja z različnih področij poslovanja, in sicer: Regina Lah, Aljoša Peršak, Miroslav Prešern, Mitja Prešern, Franci Toplak, Andreja Ulbin in Andreja Zelenič Marinič kot vodja projekta.

V projekt je vključen tudi Center za mednarodno konkurenčnost Ljubljana (v nadaljevanju CIC) kot neodvisna zunanja svetovalna institucija. Sodelovanje s svetovalci iz

CIC-a nam omogoča objektivnejši pristop k oceni obstoječega stanja v podjetju, oblikovanje najprimernejšega koncepta kontrolinga, predlaganje potrebnih sprememb ter njihovo samouvajanje.

Trifazni projekt

Projekt je sestavljen iz treh faz:

1. analitska faza,
2. faza zasnove sistema in predstavitev (pod)sistemov,
3. faza implementacije in testiranje.

V skladu s terminskim planom projekta sta bili opravljeni prva in druga faza. V okviru analitske faze smo skupaj s svetovalci CIC-a opravili razgovore s ključnimi zaposlenimi in podali oceno stanja v podjetju. Ugotovili smo, da ima podjetje dobro izhodišče za vzpostavitev sistema kontrolinga v že

vpeljanem sistemu kakovosti. Informacijski sistem je dobro organiziran, vendar pa sedaj zagotavlja le informacije operativnega značaja. Informacije oziroma poročila so prilagojeni bolj zunanjim uporabnikom, manj pa je na voljo zgoščenih informacij za notranje uporabnike. V podjetju se srečujemo z dejstvom, da nimamo dokumentov za podporo strateškemu odločanju in tudi nimamo izdelanega koncepta strateškega kontrolinga, medtem ko se posamezne funkcije operativnega kontrolinga omeje- no že izvajajo v okviru obstoječih poslovnih funkcij.

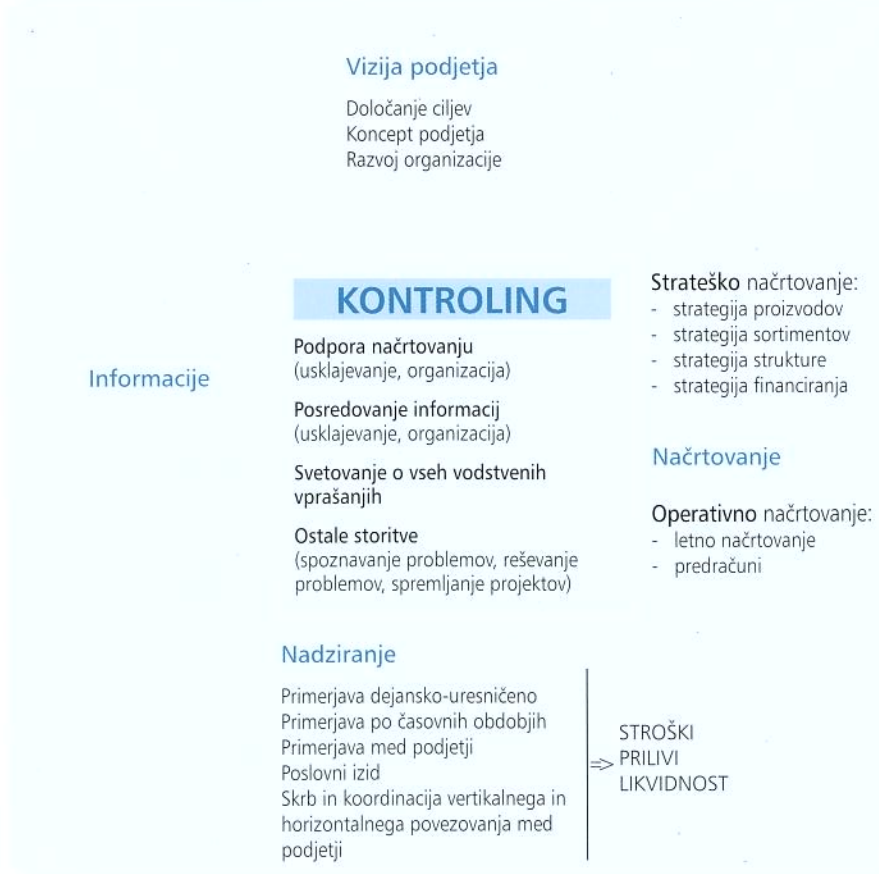
Na podlagi ocene stanja smo podali izhodišča za nadaljevanje projekta, ki bo temeljilo na:

- nadgrajevanju obstoječega sistema,
- oblikovanju korektivnega sistema v povezavi z uspešnostjo poslovanja,
- dograditvi informacijskega sistema predvsem za podporo strateškemu odločanju,
- organizacijski umestitvi kontrolinga v podjetje.

V okviru druge faze projekta smo organizirali dve delavnici, kjer smo vsebino projekta predstavili širšemu krogu zaposlenih. Na osnovi poglobljene razprave in skupnega iskanja možnih rešitev smo opredelili vlogo in obseg dejavnosti kontrolinga v našem podjetju.

Glede na kontingenčne dejavnike in cilje podjetja smo opredelili sistemske elemente kontrolinga. Ob tem naj pojasnimo, da je kontingenčni dejavnik vsak dejavnik, ki vpliva na značilnosti sistema, ki ga želimo zasnovati. Kontingenčne dejavnike smo delili na:

- dejavnike zunanjega okolja (tržne, ekonomske, politične razmere, ipd.),
- dejavnike notranjega okolja (velikost podjetja, stopnja decentralizacije, struktura zaposlenih po izobrazbi in starosti, ipd.),
- tehnološke dejavnike (narava delovnega procesa, tehnološka opremljenost, rutine, ipd.) in ugotavljali njihov pomen in vpliv na poslovanje in poslovno odločanje.

Slika 1: Vsebina kontrolinga

(Vir: CIC Ljubljana, Prvo poročilo projekta Svetovalna podpora pri vzpostavitvi kontrolinga v Elektro Maribor, januar 2004.)

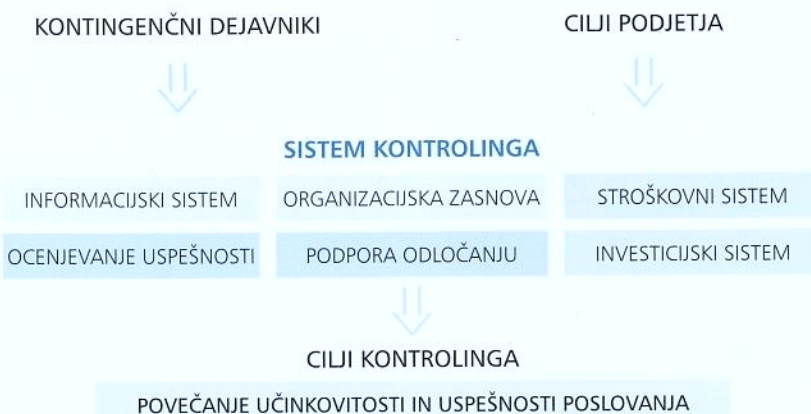
Sklepna faza

V sklepní fazi projekta bomo pripravili model uravnoteženega uspeha – kazalnikov (angl. Balanced Scorecard – BSC), ki bo izdelan posebej za Elektro Maribor. Sistem uravnoteženih kazalnikov sestavljajo štiri temeljni vplivni dejavniki poslovne uspešnosti:

- finančno-računovodski,
- odzivnost kupcev in osredotočenje podjetja na kupce,
- notranji ekonomski nadzor poslovanja,
- učenje (nenehno izobraževanje) in rast podjetja.

Vsi našeti dejavniki učinkujejo drug na drugega, zato morajo biti uravnoteženi. Za pravilno odločanje na katerikoli organizacijski ravni moramo upoštevati splet kazalnikov rezultatov in gibanja poslovanja.

Oblikovanje sistema uravnoteženih kazalnikov za Elektro Maribor bo vsekakor pomenilo strokovno, časovno in organizacijsko zahtevno opravilo.

Slika 2: Elementi sistema kontrolinga.

Vir: CIC Ljubljana, Drugo poročilo projekta Svetovalna podpora pri vzpostavitvi kontrolinga v Elektro Maribor, marec 2004

S pomočjo sistema kazalnikov bomo merili in ugotavljali, kaj je potrebno spremeniti oziroma dopolniti za izboljšanje poslovanja in konkurenčnosti podjetja v kratkoročnem obdobju in tudi dolgoročno. Sistem uravnoteženih kazalnikov nam bo služil kot do-

ber pripomoček, ki nam bo omogočal preverjati ustreznost strateških ciljev, seveda, ob jasno postavljeni viziji, strategiji in ciljnih podjetja ter pripravljenosti za preverjanje in ukrepanje vseh organizacijskih ravni zaposlenih v podjetju.

» Besedilo: Uredniški odbor » Fotografija: Mihaela Šnuderl

Razstava o mariborski ulični razsvetljavi na starih razglednicah

V petek, 9. aprila 2004, je bila v prostorih Zavoda za prostorsko načrtovanje (Grajska ulica 7, Maribor) otvoritev še ene razstave v počastitev 750. obletnice prve omembe Maribora kot mesta.

Razstavo z naslovom MARIBORSKA ULIČNA RAZSVETLJAVA NA STARIH RAZGLEDNICAH je svečano odprl mariborski župan g. Boris Sovič. Na razstavi je moč videti več kot 60 povečav starih razglednic, ki so nastajale od leta 1904 dalje, razstavljenih pa je tudi nekaj primerjalnih fotografij današnjega stanja ter »načrt javne razsvetljave za Maribor«.

Poleg ostalih podjetij je razstavo podprlo tudi naše podjetje.

Energetsko učinkovito podjetje in projekt 2004

Agencija za učinkovito rabo energije (AURE) in revija Gospodarski vestnik sta 20. aprila v Portorožu že osmič zapovrstjo podelili priznanje za energetsko učinkovito podjetje in peto nagrado za energetsko učinkovit projekt. Na razpis je prispelo vse

skupaj 13 prijav, od tega 3 prijave za energetsko učinkovito podjetje in 10 prijav za energetsko učinkovit projekt.

Zaradi vedno večje rasti rabe električne energije in problematike z oskrbo z električno energijo je področje energetske učinkovitosti vse pomembnejše, zato smo

Predstavništvo Elektra Maribor v Portorožu

V za slovensko energetiko vzpodbudnem govoru nas je nagovoril mag. Janez Kopač, minister za okolje, prostor in energijo.

se tudi v podjetju Elektro Maribor d.d. odločili, da podpremo ta projekt. Na prireditvi smo se udeležencem predstavili s prezentacijo in s promocijskim materialom.

Nagrado za energetsko učinkovito podjetje 2004 si letos izjemoma delita dve podjetji in sicer podjetje Unior Zreče in javna ustanova Srednješolski center Velenje. Nagrado za energetsko učinkovit projekt 2004 je prejela Splošna bolnišnica Maribor.

Želimo vam obilo energetske učinkovitosti in varčne rabe električne energije.

» Besedilo: Darja Lapov

Stres kot dejavnik izgorevanja

Ob vsakdanjem življenjskem tempu ljudje žal velikokrat pozabljamo na nas same, na naše psihofizično stanje in šele ob občutku osebne nesposobnosti in popolne čustvene izčrpanosti zaznamo, da se z nami pravzaprav nekaj dogaja. Ob tem se ponavadi že soočamo s »sindromom izgorevanja« kot posledico številnih stresnih situacij. Znaki izgorelosti so zelo različni, odvisni od vsakega posameznika, pomembno pa je, da jih čimprej zaznamo in temu primerno ukrepamo.

Stresne situacije so del našega vsakdana, ki se jim pogosto ne moremo izogniti. Pripeljejo nas lahko do sindroma izgorelosti, ki se kaže tako na telesnem kot psihičnem – čustvenem počutju, v smislu večje

nagnjenosti k boleznim, psihosomatskim motnjam, utrujenosti, povečani želji po alkoholu in zdravilih, v povečani brezvoljnosti, brezizhodnosti, pobitosti, izgubi mehanizma kontrole in obvladovanja ter nezadovoljstva z delom, v izgubi samospoštovanja, v umiku v medosebnih odnosih, neodločnosti, čustveni neodzivnosti, izoliranosti, razdražljivosti, tesnobi, žalosti itd.

Kadar govorimo o znakih izgorelosti pri delu in sploh, je pomembno vedeti, da vsak posameznik reagira na obremenitve na svoj način, v skladu s svojo telesno konstitucijo, zdravjem in osebnostno strukturo. Simptomi so pri različnih ljudeh drugačni, pomembno je, da smo na njih pozorni in da takoj ukrepamo.

Zelo pomembna je sposobnost posameznika pri premagovanju oziroma obvladovanju stresnih situacij. Pomagamo si z naslednjimi tehnikami: supervizija – (v stroki), avtogeni trening, zdrava prehrana, telesna dejavnost, spreminjanje okolja, kognitivnega delovanja in vedenja.

Načelo, ki pri obvladovanju stresnih situacij velja za vsakogar je, da ob vseh naporih ne pozabi nase, na svoj počitek in sprostitve. Vsak človek mora znati tudi sebi reči »NE«, kadar je preobremenjen in si s tem postaviti svoje meje zmožnosti doseganja ciljev. Ob tem, ko bo znal poskrbeti zase, bo lahko dajal tudi drugim.

↳ Besedilo: Rudi Ovčar ↳ Fotografija: Mihaela Šnuderl

Veseli smo bili obiska »z vrha«

Svoj delež pri izgradnji, rekonstrukcijah in popravilih energetskih objektov na območju Elektra Maribor prispeva tudi enota Gradnje in remont Maribor s sedežem na Ptuju.

Nahajamo se na Zadružnem trgu 10 (nekdanji sedež Elektra Ptuj), trenutno nas je

28 zaposlenih in smo razporejeni v petih elektromontažnih skupinah. Vodijo jih Franc Kešpert, Peter Kokol, Jakob Kralj, Vili Ornik in Janez Zebec, vodja gradenj pa sem avtor tega prispevka Rudi Ovčar.

V mesecu marcu se je novi direktor sektorja storitev Andrej Kosmačin seznanil z

↳ Besedilo: Veronika Fermevc-Ban

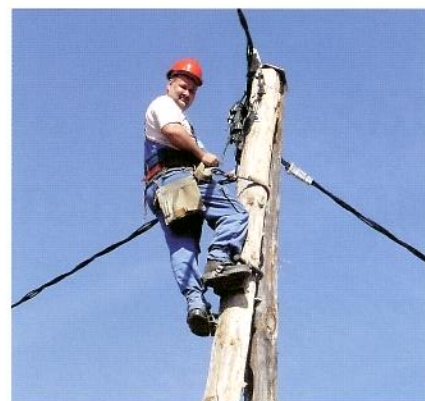
Sindikat proti diskriminaciji zaposlenih žensk

Odbor za enake možnosti pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) se je vključil v pripravo Akcijskega načrta predsedstva ZSSS. Pri tem opozarja na diskriminacije na trgu dela in v družbi nasploh. Tako je v Sloveniji zaposlena skoraj polovica žensk, ki se po stopnji strokovne izobrazbe ne razlikujejo bistveno od moških, pa vendarasedajo nižja, manj odgovorna in tudi slabše plačana delovna mesta.

Iz najnovejših analiz ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je razvidno,

da ženske za enako opravljeno delo oziroma za delo enake vrednosti zaslužijo v povprečju za dobrih 12 odst. manj od kolegov na primerljivih delovnih mestih. Največja razlika je pri visoko-, univerzitetno izobraženih, kjer ženske v povprečju zaslužijo za skoraj 21 odst. manj od moških. Največji razkorak v strukturi prejemkov med spoloma je v stimulacijah in bonitetah, saj so te, izplačane moškim, kar za 47 odst. višje.

Izjemno težko je dokazati, da ženska poklicno ne napreduje zato, ker je ženska, in

delom, delovnimi pogoji in težavami, povezanimi z našimi prostori na Zadružnem trgu 10, saj je objekt zelo star in dotrajan. Obisku je sledil ogled gradbišča TP Gruškovje – Trdobojci in priključnega DV v izvedbi z univerzalnim 20 kV kablom EXCEL 3x10/10 Ecu 14/24 kV. Po spoznavnem pogovoru z elektromonterji in skupinovodjem Jakobom Kraljem smo ugotovili, da je ime transformatorske postaje Trdobojci primerno terenu v tem delu Halož, saj so vsi izkopi narejeni v laporju in skali. Pri koncu ogleda so delavci izrazili zadovoljstvo, da se kdo »z vrha« še zanima zanje, ostali pa smo izkoristili bližino mejnega prehoda Gruškovje in si ogledali še to veliko gradbišče.

Žal nam je, da nam je zmanjkalo časa za obisk še katere druge skupine oziroma izgradnje objekta. Razšli smo se v upanju, da bo sektor storitev sodeloval tudi pri zagotavljanju potreb novega mejnega prehoda po električni energiji, kot je doslej igral to vlogo pri starem, počasi poslavljajočem se prehodu med Slovenijo in Hrvaško.

ne zato, ker je kdo drug bolj sposoben od nje. Evropska sindikalna konfederacija zato poziva k zbiranju tovrstnih podatkov, da bi diskriminacija z njihovo pomočjo končno postala vidna.

In kaj kažejo podatki v naši firmi? Ali imamo evidenco podatkov po spolu? Ali ne bi bilo prav, da bi letna poslovna poročila dopolnili s podatki (moški – ženske) po zgledu razvitih držav?

» Besedilo: **Tomaž Šišernik, Mihaela Šnuderl** » Fotografija: **Mihaela Šnuderl**

Jože Kos, naš najstarejši upokojeni direktor

Našega najstarejšega upokojenega direktorja smo obiskali na njegovem domu v Mariboru, na Gosposvetski cesti. Prijazno se je odzval našim željam, da bi ga predstavili in s pomočjo razgovora bralcem internega glasila INFOTOK predstavili njegovo bogato življenjsko pot. In to kljub temu, da je naš sogovornik poudaril, češ da nima kakšnih posebnih zaslug.

Čas našega obiska se je po naključju zgodil ravno nekaj dni pred njegovim rojstnim dnevom. Jože Kos se je namreč rodil 12. aprila leta 1911 v Trbovljah. Z mamo samohranilko (oče je leta 1914 odšel v Ameriko, kjer se je leta 1920 smrtno ponesrečil) je otroška leta preživel v vasi Šentjur ob Taboru. V osnovno šolo je hodil v Trbovlje, in to kar tri kilometre daleč in čez več kot 900 metrov visok hrib. Zato je njegova pot v šolo trajala kar tri ure. Pošalil se je, da so bili to prvi začetki njegovega planinarjenja. Bil je zelo bister fantič, zato je opravil v 2. meščanski šoli v Celju sprejemni izpit tako,

da je kar preskočil prvi in drugi letnik in se vpisal v tretjega. Na tej šoli ga je petje in telovadbo poučeval tudi znani skladatelj **Slavko Osterc**, ki ga je navdušil za operno glasbo, predvsem še skladatelja Richarda Wagnerja. Jeseni leta 1925 se je naš sogovornik vpisal v Srednjo elektro-tehnično šolo v Ljubljani in jo leta 1930 s prav dobrim uspehom tudi končal.

V tistih časih je bilo zelo težko najti zaposlitev. G. Kos se spominja, da je imel precej sreče, saj mu je njegov sošolec, ki je že bil zaposlen v Mestnem električnem podjetju v Mariboru, sporočil, da so zaradi prekrškov odpustili nekega delavca z istim priimkom, kot je njegov. Bil je sprejet, naj-

prej za določen čas kot t. i. dnevničar, kar bi danes bilo podobno nekomu, ki vodi evidence odjemalcev. V tistem času je Maribor imel na ožjem mestnem področju že 22 transformatorskih postaj. Vsem odjemalcem so ob priključitvi popisali žarnice, vtičnice in aparate, tako, da so na osnovi teh podatkov plačevali pavšal, saj v tistem času še ni bilo števecv električne energije.

Vojaški rok je Jože Kos služil v letih od 1934 do 1935 v Sarajevu. Kot starojugoslovanski oficir je hodil na orožne vaje, kjer ga je aprila leta 1941 v Karlovcu zajela druga svetovna vojna. Vrnil se je v Maribor in nadaljeval službovanje pri mestnem električnem podjetju. Med vojno so gradili zelo malo energetskega objekta, spominja pa se, da je bila takrat cena električne energije zelo ugodna. G. Kos je zelo dobro poznal omrežje. Opravljal je dežurno službo in tako leta 1944 postal obratovodja. Pred tem je »odklonil« vstop v nemško vojsko na ta način, da »ni našel« priči, ki bi potrdile, da je zanesljiv.

Po vojni leta 1945 se je zaposlil v Državnih elektrarnah Slovenije (DES) – direkcija Maribor in bil nato leta 1950 premeščen v obrat Maribor – mesto, kjer je postal obratovodja. Leta 1953 je bil imenovan za direktorja podjetja Elektro Maribor – mesto, ki ga je vodil do leta 1963, ko je prišlo do združitve s podjetjem Elektro Maribor – okolica. Nastalo je podjetje Elektro Maribor in g. Kos je postal vodja poslovne enote Maribor – mesto. To delo je opravljal vse do svoje upokojitve leta 1971.

Jože Kos se spominja veliko dogodkov iz časa službovanja, med drugim tudi, ko ga je nekoč krepko stresla elektrika in je na tleh obležal nezavesten. Pravi, da je imel

srečo, da je ostal živ. Spominja se tudi sedemnajstih reorganizacij in časov, ko je primanjkovalo vodnikov, predvsem bakrenih. G. Kos se je poročil leta 1940 in v zakonu so se mu rodile tri hčerke, na katere je zelo ponosen. Še vedno ga tudi spremlja njegova soproga, s katero bosta prihodnje leto proslavila 65-letnico poroke.

Na koncu prijetnega razgovora smo se opogumili in ga povprašali, če nam lahko zaupa recept za tako dolgo in čudovito življenje. Prešerno se je nasmejal in rekel, da je imel v življenju v prelomnih trenutkih večkrat srečo, da pa je to premalo, saj je skrbel tudi za svoje počutje, ko je v mladosti precej smučal in planinaril, v zrelih letih pa postavil vikend, kjer si je nabiral novih moči. V starejših letih se skoraj vsak dan sprehaja s svojim štirinožnim prijateljem. Kot planinec je obhodil vse hribe na Štajerskem, veliko je obiskoval tudi Kamniško-Savinjske Alpe. Plod njegovega planinarjenja (bil je tudi član planinskega društva) so zagotovo tudi prečudovite fotografije s Pohorja, Zgornje Trente, Vrbskega jezera in od drugod, kamor ga je zanesla pot samega ali z družino. Njegove fotografije so stare 60 in več let; nekatere ima razstavljene v stanovanju, shranjenih pa ima tudi več kot 1000 diapozitivov.

Kljub zavidljivim letom se g. Kos natančno spominja ljudi in letnic ter dogodkov, ki so se mu pripetili. Z veseljem se spominja, kaj mu je nekoč dejal zdravnik, ko si je pred nastopom službe moral priskrbeti zdravniško potrdilo. Vprašal ga je, kje bo opravljal svoje delo – ali znotraj, v pisarni, ali zunaj, na prostem. G. Kos je zdravniku dejal, da bo delo opravljal zunaj in znotraj, ta pa mu je rekel, da ima nervozno srce in da ni za zunanje delo. Sam pravi, da je včasih res imel nervozno srce, saj se mu pulz ni umiril tudi več ur po obremenitvi.

G. Kosu se najlepše zahvaljujemo za prijeten pogovor, hkrati pa mu želimo še obilo zdravlja in miru in da bi se ob njegovi okrogli obletnici znova srečali!

» Besedilo: Uredniški odbor » Fotografija: Mihaela Šnuderl

»Na vasi nas ljudje še vedno lepo sprejmejo, v mestu je drugače.«

Boris Nolde je v Elektru Maribor oziroma na območni enoti Maribor - mesto kot elektromonter zaposlen že 36 let. Ljudje z njegovim profilom so v elektrostroki zelo dragoceni in iskani, saj v zadnjih letih ni bilo priliva mladih kadrov, ki bi se lahko usposobili za elektromonterje. To občutijo tako delavci kot tudi vodje, ki se nemalokrat znajdejo v neprijetnem položaju. O tem in še marsičem drugem, tudi »flašencugu«, boste lahko prebrali v intervjuju, ki smo ga opravili z Borisom.

Gospod Nolde, bi nam lahko na kratko opisali, kako ste pričeli svojo delovno pot v Elektru Maribor?

V Elektru Maribor sem se zaposlil leta 1968, ko sem pričel opravljati delo na terenu, kjer sem menjaval števec. Takrat je bila nekako navada, da so vsi začetniki prišli na števecni oddeldek, kjer smo se »spoznali z elektriko«. Delo je bilo včasih zanimivo, predvsem ko smo imeli na kolesih, s katerimi smo se prevažali, okvare. Kolesa smo hitro usposobili kar sami, saj smo morali dnevno zamenjati osem do deset števec. Za primer okvare smo imeli rezervne zračnice (plašče) za kolesa, ki smo jih nadeli čez preluknjano zračnico in vse skupaj zvezali z vrvjo, da smo se lahko odpeljali naprej. Po tem ko smo se v števecnem oddelku ustrezno spoznali z elektriko, smo lahko odšli skupaj z monterji na teren. Na začetku sem na terenu potiskal gare, ki so bile naložene z drogovi.

Po tistem sem nekaj časa delal pri javni razsvetljavi, kjer sem bil eden prvih monterjev, ki smo postavljali razsvetljavo v ožjem mestnem središču. To delo sem opravljal tri do štiri leta. Zatem sem bil nekaj časa »skakač« iz ene gradbenomontažne skupine v drugo. Kasneje sem bil tudi v dežurni službi. V tistem času smo imeli le en tovornjak in en kombi, pa kakšen fičo je bil. Torej nismo imeli niti približno toliko transportnih sredstev, kot danes. Delo na terenu je bilo zelo težko, saj smo včasih tudi do Miklavža potiskali prevozne lestve oziroma gare, zraven pa se je s kolesi peljalo še štiri do pet monterjev. Drogove smo postavljali ročno, uporabljali smo le »vilice« in »žvape«.

Kakšen delovni čas ste imeli takrat, po letu 1970?

Zjutraj smo začeli ob šesti uri, vendar se je delo včasih tudi zavleklo, saj smo poleg hišnega priključka pomagali narediti še hišno instalacijo pa kakšno vtičnico, da so ljudje lahko prižgali radio in morebiti tudi svetilko. Takrat je to pomenilo pravo veselje, ljudje so nas zelo lepo sprejeli, radi so nas pogostili. V tistem času smo delali tudi ob sobotah. Ob nedeljah pa sem včasih sodeloval v skupini, ki je čistila transformatorske postaje.

Zakaj menite, da naše delo sedaj ni več tako cenjeno?

Znano je, da je energija podcenjena, saj če doma pogledamo račun za električno energijo in telefon, vidimo razliko. Glede cenjenosti našega dela pa so razlike glede na to, ali so odjemalci doma v mestu ali na vasi. Na vasi nas ljudje še vedno lepo sprejmejo. V mestu je drugače. Ko včasih odklopimo enega odjemalca, jih je več oškodovanih. V mestu so ljudje navajeni, da je električna energija dobrina, ki je vedno na voljo – to je že nekako samoumevno. Ne zavedajo se, da za tem stoji sistem, ki ga je potrebno vzdrževati. Negativen odnos je tudi posledica inflacije, ki je nenehno dražila električno energijo, tudi štiri do pet krat na leto.

Veliko ste sodelovali pri odpravi okvar, predvsem kabelskih. Kakšno je bilo delo takrat?

Delali smo ob nedeljah, praznikih, ponoči. Za izdelavo visokonapetostne kabelske spojke smo ponavadi potrebovali 24 ur, saj smo vse delali ročno, tudi izklop.

Kakšno se vam zdi delo danes? Ste z delom zadovoljni, dovolj nagracjavani?

Sem zelo nezahteven človek, zato nimam posebnih pripomb. Vsi pa se zavedamo, kakšno je delo na terenu in kakšno plačilo dobimo za to delo. Mislim, da smo za takšno delo premalo plačani. Mnogi monterji imajo poklicne bolezni, težave s hrbtenico.

Kakšno pa je razumevanje z vodilnimi kadri, kakšni so vaši odnosi s sodelavci na terenu?

Razumevanje z vodstvenimi kadri nikoli ni bilo problematično, s sodelavci na terenu

pa imamo zelo lep odnos. Smo takorekoč majhna družina in si vedno pomagamo.

Koliko vas je v vaši gradbenomontažni skupini?

V moji skupini smo trije monterji, vsi smo stari več kot petdeset let. V primeru, da je potrebno opraviti kakšno veliko delo, gremo vse tri gradbenomontažne skupine OE Maribor - mesto skupaj na teren. Velik problem predstavlja dejstvo, da ni podmladka, ni prenosa znanja na mlade ljudi. Včasih nismo imeli prevoznih in delovnih sredstev, kot danes, a smo zato imeli ljudi. Danes vse to je, a ni ljudi, ki bi opravljali z mehanizacijo.

Ste tudi redni udeleženec iger EDS. Katere discipline ste zastopali in kakšne rezultate ste dosegali?

Tekmoval sem v alpskem smučanju, teku na smučeh, streljanju, kegljanju in kolesarjenju. V mlajših letih sem tudi pobral kakšno medaljo, sedaj pa ponavadi zasedam šesto ali sedmo mesto. Leta seveda naredijo svoje. Prosti čas pogosto izkoristim za kolesarjenje, saj vsako leto prevozim povprečno po štiri tisoč kilometrov.

Vam je po toliko letih službovanja ostal v spominu kakšen zanimiv dogodek?

Včasih, ko smo dobivali iz šole vajence na prakso, je mojster ob neki priložnosti poslal vajenca po »flašencugu«. Vajenec ni vedel, kaj to pomeni, pa je vprašal mene. Povedal sem mu, da je to škripec, ki nima nobene povezave s »flašom«.

Osem uspešnih let našega športnega društva

Občni zbor našega športnega društva je bil nekoliko drugačen, kot običajno. Ob upravičeni odsotnosti predsednice **Jelke Orožim - Kopše** ga je vodil podpredsednik društva **Franjo Lavrenčič**. Za delovnega predsednika je bil izvoljen **Tomaž Šišernik**, ki sta mu pomagali naši športnici **Dragica Kelc** in **Milica Urlaub**, medtem ko je zapisnikarka bila **Marjana Gredin**.

Uvodni poročili podpredsednika in nato še tehničnega referenta sta nas informirali o delu društva in doseženih rezultatih v preteklem letu. Med drugim smo bili uspešni organizatorji 9. letnih iger Elektro distribucije, za kar smo od ostalih udeleženk dobili vse priznanje za vrhunsko izpeljano srečanje. Ta in druga naša srečanja so rdeča nit povezovanja med elektrodistribucijami, med nami samimi in športniki DEM-a.

Dvanajstega aprila je minilo osem let od ustanovitve društva. Tedaj je bilo izvoljeno vodstvo, ki je v skoraj nespremenjeni sestavi delovalo dve mandatni obdobji in je društvo uspešno pripeljalo do sedanje volilne skupščine. Ob tej priložnosti ugotavljamo, da je ob ustanovitvi pri koncu leta 1996 društvo štelo 172 članov, ob koncu prvega mandata v letu 2000 303 člane, sedaj pa društvo šteje že 428 članov. Glede na takšno porast članstva lahko sklepamo, da je društvo v vseh teh letih uspešno delovalo.

Osem let je dolgo in hkrati kratko obdobje. Dolgo zato, ker je v tem času bilo potrebno kar nekaj narediti in pokazati. Kratko obdobje pa je bilo za tiste, ki so si želeli čim daljšega druženja v društvu, a jim usoda tega ni dovolila. Nihče si ni mislil, da danes ne bo med nami vodje naše planiske sekcije **Lojzeta Jaušovca**, ki nas je vodil med gorske vršace, kjer se je najbolje počutil. Prav tako bomo pogrešali ustanovnega člana športnega društva in vsestranskega organizatorja **Alojza Mikoliča**, ki je omagal med lovom. Naposled je tudi med prijatelji nogometa nastala vrzel. Povzročila jo je bolezen, ki nam je odpeljala zagnanega sodelavca **Matjaža Lepenika**. Našim prijateljem, ki jih več ni in za katere ni nadomestila, smo se poklonili z minuto molka.

Občni zbor je bil drugačen tudi po tem, da so bile na dnevnem redu volitve. Ker ni bilo pripomb na delo članov izvršnega odbora društva, so lahko dobili razrešnico. Zatem je 86 članov društva, ki so se udeležili občnega zbora, z javnim glasovanjem izvolilo novo vodstvo društva, ki ga tvorijo:

IZVRŠNI ODBOR

Jelka Orožim-Kopše	predsednica
Dušan Kovačič	podpredsednik
Milica Urlaub	blagajničarka
David Gril	tehnični referent

NADZORNI ODBOR

Regina Lah
Franjo Lavrenčič
Mladen Žmavcar

ČASTNO RAZSODIŠČE

Franc Vindiš	predsednik
Ivanka Majcen	članica
Irena Ahej	članica
Tomaž Šišernik	nam. pred.
Dragica Kelc	nam. čl.
Dejan Zemljič	nam. čl.

Vodstvo tvorijo tudi poverjeniki PE in SE ter vodje posameznih disciplin, ki jih bo imenoval izvršni odbor na svoji prvi seji.

Program dela je podoben kot doslej. Pripravljamo se na bližnje 10. jubilejne letne igre, ki bodo 29. maja v Kranju. Podrobnejši program priprav bodo pripravili športni referenti in vodje sekcij. Pripravljen je tudi ustrezen finančni načrt. Iz programa dela je razbrati, da bi nekoliko spremenili sistem medsebojnih srečanj. Med drugim naj bi pripravili pravilnik za izbor naj-športnika in naj-športnice našega športnega društva.

Po uradnem delu občnega zbora smo seveda nadaljevali z veselim delom ob zvokih dua Safari, ki nas je zabaval do zgodnjih jutranjih ur. Ob zaključku še zahvala vsem dosedanjim članom upravnega odbora za uspešno vodenje in vložen trud ter čestitke vsem novo izvoljenim članom upravnega odbora športnega društva, ki jim želimo obilo prijetnega in razvedrilnega dela ob krmarjenju naše športne barke.

» Besedilo: Tomaž Šišernik » Fotografija: Arhiv Elektro Maribor

Uspešna zunanja presoja izvajanja sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2000

Standardi ISO 9000 so verjetno najbolj razširjeni mednarodni standardi, ki sledijo sodobnim trendom na področju sistemov vodenja kakovosti. Tudi naše podjetje si je pridobilo certifikat nove izdaje serije standarda ISO 9001:2000. Zahteve standarda in pridobljen certifikat nam nalagajo, da stalno spremljamo, dograjujemo, izboljšujemo in pregledujemo izvajanje sistema vodenja kakovosti.

- izvajamo notranje presoje,
- vodstveni pregled,
- zunanja presoja.

Najzahtevnejši pregled delovanja sistema vodenja kakovosti je vsekakor zunanja presoja. To presojo v naši družbi izvaja pooblaščen institucija za preverjanje sistemov vodenja kakovosti SIQ iz Ljubljane. Tudi letos je bila planirana in izvedena zunanja presoja, ki je potekala od 29. do 30. mar-

Sistem dobro deluje

Letošnja zunanja presoja sistema vodenja kakovosti se je osredotočila predvsem na nivo območnih enot, in sicer na področja upravljanja distribucijskega omrežja, distribucije električne energije, dobave električne energije tarifnim odjemalcem in gradbeno montažne storitve. Pri upravi in strokovnih službah pa so presojevalci pregledali, kako se izvaja odgovornost vodstva (uprava), sistem vodenja kakovosti (predstavniki vodstva za kakovost), človeški viri (usposabljanje, izobraževanje, center vodenja) ter razvoj in investicije.

Presojevanje je na vseh področjih potekalo zelo tekoče in brez večjih zapletov. Največji poudarek in pozornost so presojevalci namenili postavljenim kazalcem, s katerimi spremljamo izvajanje procesov, in kako dosegamo zastavljene cilje. Ob koncu drugega dne presoje smo se zbrali na skupnem sestanku, kjer nam je presojevalna ekipa predstavila osnutek poročila o opravljeni presoji in dala možnost, da damo tudi pripombe oziroma dopolnitve.

Glavne ugotovitve zunanje presoje so, da sistem dobro deluje, da je še vedno v fazi dograjevanja in da je na pravi poti, da doseže zastavljene cilje. Na vodstvenem pregledu bo potrebno sistem vodenja kakovosti ocenjevati predvsem z vidika, kako s pomočjo kazalcev spremljamo procese, kako dosegamo zastavljene cilje in kako izboljšujemo procese ter zadovoljstvo odjemalcev.

Ko bomo od SIQ-a dobili uradno poročilo, ga bomo na svetu za kakovost podrobno proučili. Za odpravo odstopanj in za upoštevanje priporočil bomo sprejeli ustrezne korektivne ukrepe in o tem obvestili presojevalno institucijo SIQ.

Naslednja zunanja presoja je predvidena v marcu prihodnje leto.

Kako sistem deluje pri izvajanju naših vsakodnevnih nalog, preverjamo na več načinov, in sicer:

- stalno spremljamo izvajanje procesov na osnovi postavljenih kazalcev (v obliki poročil),
- sistemske postopke in navodila spreminjamo in dopolnjujemo na osnovi predlaganih izboljšav,
- izvajamo korektivne in preventivne ukrepe,

ca. Zunanja presoja poteka tako, da nas SIQ obvesti o terminu presoje in o imenih presojevalne ekipe (vodja presoje in trije presojevalci). Vodja presoje pošlje okvirni program presoje predstavniku vodstva za kakovost, ki ga skupaj z vodjo presoje dokončno oblikuje. V tem programu so predvidena posamezna področja presojanja (procesi), lokacije, presojanci, spremljevalci zunanjih presojevalcev, točke standarda in termini, v katerih se preverja izvajanje sistema vodenja kakovosti.

Elektro Maribor - mesto

PREDSTAVITEV OBMOČNE ENOTE

Območna enota Elektro Maribor - mesto oskrbuje z električno energijo prebivalce mesta Maribora in bližnjih okoliških krajev. Razprostira se na površini 155 kvadratnih kilometrov. Geografsko teren ni zahteven, saj gre večinoma za mestno območje, ki pa nemalokrat zahteva specifične pogoje pri izgradnji in vzdrževanju elektroenergetskih naprav.

Poslovni prostori območne enote so na Vodovodni ulici 2 v Mariboru, kjer je danes zaposlenih 85 delavcev, medtem ko je na tej lokaciji bilo pred dvajsetimi leti zaposlenih 153 delavcev. Takrat je enota Maribor - mesto poleg distribucijske dejavnosti opravljala še vzdrževanje javne razsvetljave in semaforjev, postavljenih na območju občine Maribor.

To dejavnost je leta 1993 prevzel Nigrad, ki je hkrati zaposlil 12 naših delavcev. Število zaposlenih se je iz leta v leto manjšalo, tako, da nas je bilo aprila lani na OE zaposlenih le še 68 delavcev. Tako nizko število pa že povzroča težave pri organiziranju redne distribucijske dejavnosti.

Aprila 2003 sta se združila oddelka dobave tarifnih odjemalcev Elektra Maribor - mesto in okolica. Ta oddelek v Mariboru - mesto sedaj obvladuje 81.646 odjemalcev, za voljo česar je bilo na našo območno enoto iz uprave in območne enote Maribor - okolica prerazporejenih 17 delavcev.

V skladu z organizacijsko shemo družbe Elektro Maribor d.d. so delavci na naši OE razporejeni v 5 sektorjev, in sicer:

- sektor distribucije električne energije (39 delavcev),
- sektor upravljanja distribucijskega omrežja (4 delavci),
- sektor dobave tarifnih odjemalcev (35 delavcev),
- sektor storitev (2 delavca),
- finančno ekonomski sektor (5 delavcev).

V okviru teh sektorjev zaposleni skrbijo za redno vzdrževanje in nadzor elektrodistribucijskih naprav, njihovo obnovo ter nemoteno in zanesljivo oskrbo odjemalcev z

električno energijo. To jim zagotavljajo ob pomoči infrastrukture, ki obsega:

- razdelilne transformatorske postaje 110/10 kV (4 kom),
- razdelilne transformatorske postaje 35/10 kV (1 kom),
- napajalne transformatorske postaje (438 kom),

- srednjenapetostni nadzemni vodi (41 km),
- srednjenapetostni kablovodi (242 km),
- nizkonapetostni nadzemni vodi (453 km),
- nizkonapetostni kablovodi (408 km).

Ob rednem vzdrževanju elektroenergetskih naprav na naši enoti skrbimo tudi za pridobivanje projektne dokumentacije in tekoče izvajanje investicij, ki so predvidene v gospodarskem načrtu podjetja, ter spremljanje izgradnje transformatorskih postaj tujih investitorjev.

Potekajo aktivnosti za združitev Elektra Maribor - mesto in okolice, ki predvideva združitev obeh enot na skupni lokaciji Maribor - mesto, in to do konca letošnjega leta.

Matjažu v slovo

Kaj poreči ob izgubi prijatelja, sodelavca, kakršen je bil Matjaž. Besede, ki jih izrečemo ob slovesu od nam dragih oseb, ostajajo prazne, ostajajo le spomini.

Odveč bi bilo naštevati, kje vse sva sodelovala, kaj vse je ležalo na tvojih ramenih. Bil si mož, človek, vreden zaupanja. Tvoja volja pričeti in dokončati zadane si naloge je bila neomajna. Poznali smo te kot zanesljivega sodelavca in zaupanja vrednega prijatelja.

Spominjam se te, Matjaž, bila je lanska pomlad, ki se je počasi prevešala v poletje. Srečala sva se zjutraj, ravno takrat, ko si odhajal na bolniški stalež, rekoč, saj ni hudega, kmalu pridem nazaj, še dosti dela me čaka. V službo te ni več bilo. V naslednji mesecih sva se videvala v bolnišnici

in na tvojem domu, pri Franji. Bolezen, s katero si se z neomajno voljo spoprijel, ti je počasi, korak za korakom, jemala življenjsko moč. Obujala sva spomine in govorila o delih, ki so tekla. Ti in vsi mi smo upali, da boš ozdravel, zmagal, postal svetovni prvak, kot si rad govoril. Žal si po dolgotrajnem boju z boleznijo omagal in odšel.

Vse kar si počel, bo počasi utonilo v pozabo, ampak spomin nate bo ostal v naših srcih in nazadnje ostanejo le spomini.

Počivaj v miru.

Tvoj prijatelj
Božidar

Dvanajst ur Kališča

V soboto, 3. aprila, se je udeležil vzdržljivostnega teka 12 ur Kališča pod Storžičem naš sodelavec Zvonko Mezga (na fotografiji z rdečim trakom na glavi). Prehodil oz. pretekel je okrog 60 kilometrov s skupno višinsko razliko 5000 metrov gor in dol.

Bistvo vzdržljivostnega teka je bilo, kdo v 12 urah naredi več vzponov iz Mač do koč pod Storžičem. Iz Mač do koč je približno 5 km in 830 m višinske razlike. Pot je Zvonku Mezgi uspelo v 10 urah in 13 minutah opraviti 6 krat.

Med 132 tekmovalci je bil 21., v svoji kategoriji (35–50 let) pa med 62 nastopajočimi 12. Zmagovalec vzdržljivostnega teka je v 12 urah opravil neverjetnih 10 vzponov in spustov!

Iskrene čestitke!

2. Bistriški tek

V Slovenski Bistrici je bil 13. marca uspešno izpeljan 2. Bistriški tek na 10 km za člane in 6,6 km za članice. Za uspešno organizacijo je v vlogi glavnega organizatorja poskrbel naš sodelavec Milan Borko.

Udeležilo se ga je več kot 300 tekačev in tekačic iz vse Slovenije, med njimi tudi Milan Borko in njegova hči Karmen. Dosegla sta vidne rezultate.

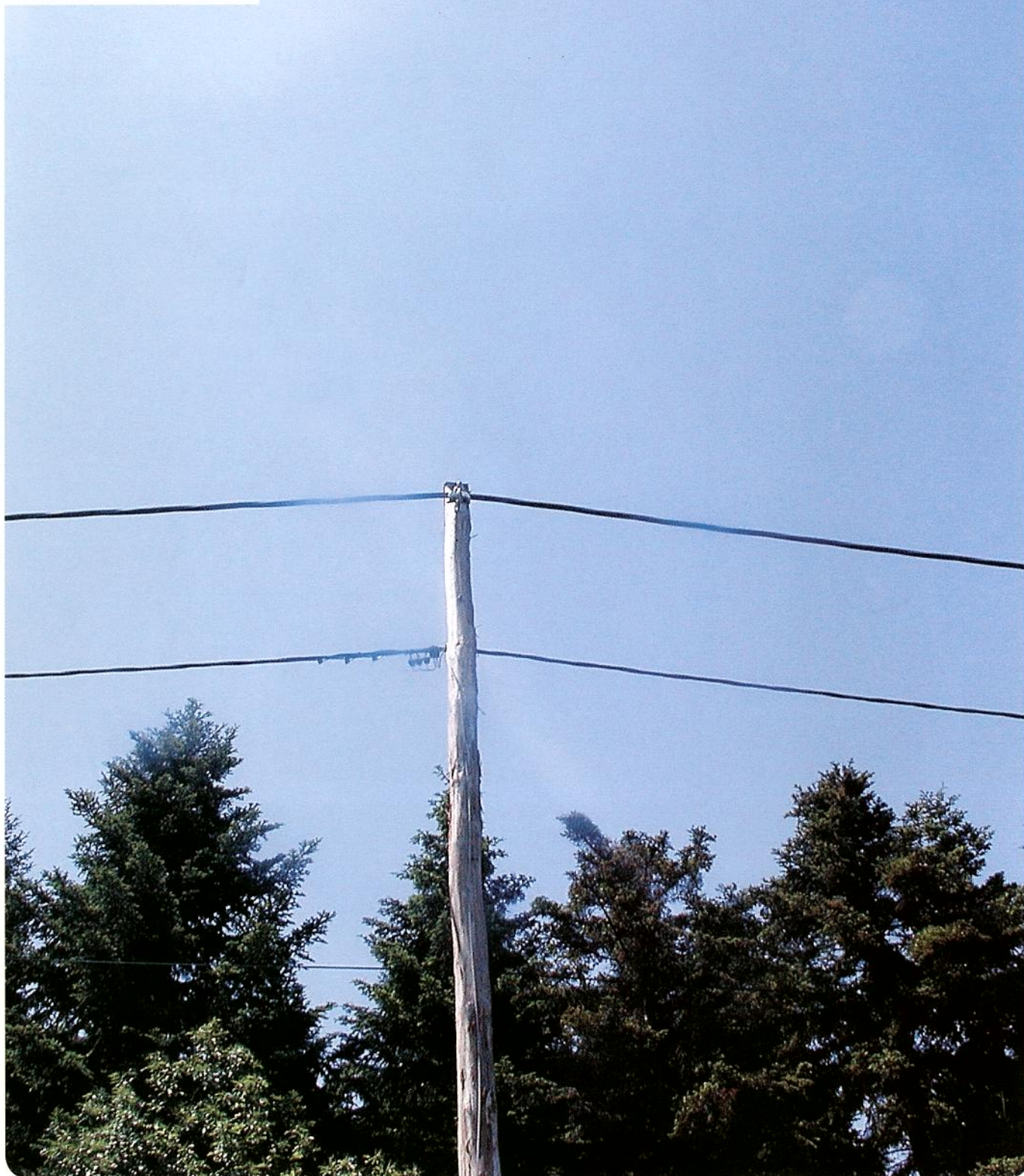
Milan je v svoji starostni kategoriji (50–59 let) med 24 nastopajočimi zasedel odlično 4. mesto, njegova hči Karmen pa v kategoriji do 29 let 14. mesto.

Iskrene čestitke!

» Fotografija: **Arhiv Elektro Maribor**

Uredniški odbor: **Veronika Fermevc-Ban, Natalia Frankovič, Jože Hajnrih, Miro Pečovnik, Franci Prelog, Miroslav Prešern, Darinka Renko, Igor Sever, Mihaela Šnuderl** (tehnična urednica), **Tomaž Šišernik** (odgovorni urednik).

Produkcija: **Animata**
Oblikovna zasnova: **Kraft & Werk**
Naklada: **1500 izvodov**
Tisk: **Versana**
Natisnjeno: **aprila 2004**
Letnik III, številka 9

ELEKTRO MARIBOR d.d.